

NOTAT

Pressemeddelelse af 25. november 2020

2. december 2020

J.nr. 2020 - 9629

CAL
Cecilie Kisling

Regeringen indkalder til trepart om seksuel chikane

Regeringen vil tage et opgør med seksuel chikane på arbejdspladserne og indkalder derfor til trepartsforhandlinger for at skabe en kulturændring på danske arbejdspladser. Arbejdspladserne skal være bedre til at forebygge seksuel chikane og sikre en mere konsekvent håndtering af sager om seksuel chikane.

Vulgære kommentarer, uønskede berøringer, overgreb og generelt krænkende adfærd. Den aktuelle debat om #metoo og en række undersøgelser gennem de seneste år viser, at særligt unge kvinder, men også mænd, udsættes for seksuel chikane på arbejdspladsen. Samtidig er der mange sager, som ikke kommer frem, fordi den krænkede fx føler skyld, skam eller føler sig tvunget til at holde sagen hemmelig af frygt for konsekvenserne.

Det skal der laves om på, og der er brug for handling. Derfor sætter regeringen ind med 14 initiativer, der skal forebygge seksuel chikane og bidrage til/understøtte, at sager kommer frem i lyset og bliver håndteret rigtigt.

Regeringen vil som det første invitere arbejdsmarkedets parter til trepartsdrøftelser om bedre forebyggelse af og større konsekvens ved sager om seksuel chikane på arbejdspladsen. Arbejdsmarkedets parter kan nemlig sammen med regeringen bidrage til at skabe den nødvendige kulturændring. Regeringen vil blandt andet drøfte med parterne, hvordan man sikrer en mere konsekvent håndtering ude på arbejdspladserne i sager om seksuel chikane. For det må og skal have mærkbare konsekvenser, hvis en leder eller en kollega krænker en anden på arbejdspladsen.

Beskæftigelses- og ligestillingsminister Peter Hummelgaard siger:

- Ingen skal udsættes for seksuel chikane eller føle sig krænket på deres arbejdsplads. Arbejdsgiverne bærer ansvaret for, at arbejdsmiljøet er i orden, men vi kan jo desværre med al tydelighed konstatere, at der er behov for, at vi fra politisk hold sætter flere ting i gang for at komme problemet til livs og sørge for, at der bliver grebet ind, når der opstår sager – og allerhelst inden de opstår.

- Dem med de laveste lønninger har ikke været så meget i fokus i debatten, men vi kan fx i en opgørelse fra FH se, at de udsættes for krænkelser og chikanerier syv gange så ofte som højtlønnede i hverdagen. Det kan fx være tjenere og andre i restaurationsbranchen eller fx lærlingen på byggepladsen. Det skal vi have frem og få gjort noget ved. Jeg vil gerne drøfte med arbejdsmarkedets parter, om vi har de nødvendige redskaber til at kunne skabe den nødvendige kulturændring. Vi skal

blandt andet drøfte, om der er behov for at ændre på lovgivningen. Jeg ser frem til drøftelserne med arbejdsmarkedets parter.

Regeringen vil også med en kommende whistleblowerlov give alle ansatte mulighed for at henvende sig via whistleblower-ordningen om tilfælde af seksuel chikane på arbejdspladsen. Det vil ske som led i gennemførelsen af EU's whistleblowerdirektiv, hvor regeringen lægger op til at udvide beskyttelsen til blandt andet også at omfatte sager om seksuel chikane, selvom det ikke er et krav efter direktivet.

Derudover bliver der oprettet en alliance med relevante organisationer, NGO'er og arbejdsmarkedets parter, som skal sikre vedvarende fokus på bekæmpelse af seksuel chikane i samfundet og den nødvendige kulturændring gennem blandt andet dialog og videndeling.

Beskæftigelses- og ligestillingsminister Peter Hummelgaard siger:

- De mange kvinder, der er stået frem og har fortalt om seksuel chikane, skal ikke have gjort det forgæves. Det er nu, vi skal handle, bryde tabuet og ændre kulturen på arbejdspladserne. Seksuel chikane skal ikke være acceptabelt i Danmark. Debat-ten og undersøgelser viser, at seksuel chikane findes i alle brancher og på mange arbejdspladser. Derfor er der behov for, at alle arbejdspladser ser på sig selv og deres kultur. Det er først og fremmest den enkelte arbejdsplads, der har ansvaret for at skabe åbenhed om seksuel chikane og sikre, at der er politikker, retningslinjer og klare processer for håndtering af sagerne. Med initiativerne understøtter regeringen den nødvendige kulturændring. Det er centralt, at både kvinder og mænd kan føle sig trygge og sikre, når de går på arbejde.

Der er i dag et forbud mod seksuel chikane både på og uden for arbejdsmarkedet, og reglerne er meget klare. Foruden de nye initiativer skal der rettes fokus på de muligheder, der allerede er på arbejdsmarkedet for at komme den krænkende kultur til livs. Arbejdsgiverne har allerede en række ansættelsesretlige redskaber, der giver mulighed for at skride ind, hvis der opstår en sag om seksuel chikane, og i sidste ende afskedige krænkeren. De forskellige muligheder forventer regeringen, at arbejdsgiverne anvender i langt højere grad, end de gør i dag. Der skal være en konsekvens, hvis en leder eller en kollega krænker en anden på arbejdspladsen.

Godtgørelsesniveauet i sager om seksuel chikane blev hævet med en tredjedel, og næste år følges der op på, om det har haft den ønskede virkning.

Regeringens initiativer

1. Trepartsdrøftelser om seksuel chikane på arbejdspladser

Regeringen igangsætter trepartsdrøftelser om bedre forebyggelse af og konsekvens ved sager om seksuel chikane på danske arbejdspladser. Trepartsdrøftelserne vil foregå hos beskæftigelses- og ligestillingsministeren.

2. Alliance om seksuel chikane

Beskæftigelses- og ligestillingsministeren nedsætter en alliance med relevante organisationer, NGO'er og arbejdsmarkedets parter, som skal sikre vedvarende dialog og viden om og fokus på at bekæmpe seksuel chikane og den nødvendige kulturændring. Alliancen vil kunne dele viden og anbefalinger, der kan understøtte kulturændringen.

3. Brev til offentlige og private arbejdspladser

Beskæftigelses- og ligestillingsministeren sender et brev til offentlige og private arbejdspladser med en opfordring og gode råd til, hvordan de kan forebygge og bekæmpe seksuel chikane. Der henvises til formidlingsaktiviteterne på Arbejdstilsynets hjemmeside og Arbejdstilsynets hotline om krænkende handlinger. Brevet sendes ud via arbejdsmarkedets parter.

4. Styrke undervisningen på erhvervsuddannelser og de gymnasiale uddannelser i psykisk arbejdsmiljø, herunder seksuel chikane

I undervisningen på erhvervsuddannelser og de gymnasiale uddannelser (stx, hlx, htx, hf) sættes øget fokus på psykisk arbejdsmiljø ved at informere eleverne om seksuel chikane og deres rettigheder i den forbindelse. Det vil blandt andet ske ved justering af indholdet i relevante fag fastsat af Børne- og Undervisningsministeriet.

5. Oplysning i regi af Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet vil udbygge sine formidlingsaktiviteter på hjemmesiden yderligere. Samtidig skal kendskabet til redskaberne på hjemmesiden om krænkende handlinger styrkes. Arbejdstilsynet kan også i samarbejde med arbejdsmarkedets parter gennemføre særlige brancherettede kommunikationsindsatser og gentage oplysningskampagnen "Hvor går grænsen" i 2021. Derudover opfordres Branchefællesskaberne for arbejdsmiljø (BFA) om at udarbejde brancherettede vejledninger til at imødegå de specifikke risici for seksuel chikane inden for netop deres arbejdsform, struktur osv.

6. Whistleblowerlov

Regeringen vil med en kommende whistleblowerlov give alle ansatte mulighed for blandt andet at whistleblowe om tilfælde af seksuel chikane på arbejdspladsen. Forslaget gennemføres i forbindelse med implementeringen af EU's whistleblowerdirektiv. Justitsministeren forventes at fremsætte forslag til lov om beskyttelse af whistleblowere i første kvartal af 2021.

7. Måling af indsatsen på arbejdspladserne

Der igangsættes en løbende måling af, hvordan blandt andet arbejdspladser håndterer seksuel chikane, ved at foretage en baseline-måling af aktiviteter, herunder omfanget af

politikker, retningslinjer og klare procedure for opfølgning på sager om seksuel chikane og krænkende adfærd. Målingen vil følge indsatsen på arbejdspladserne. Målingen kan fx indgå i en ny undersøgelse af Virksomhedernes Arbejds miljøindsats.

8. Opfordring til at oprette whistleblowerordninger på uddannelsesinstitutioner

Uddannelsesinstitutionerne opfordres til at oprette whistleblowerordninger, hvor eleverne kan gøre opmærksom på tilfælde af seksuel chikane på uddannelsesinstitutionen eller lærepladsen. Ordningen kan understøtte den eksisterende pligt for uddannelsesinstitutionerne til lokalt at sikre, at eleverne har et godt undervisningsmiljø. Det indebærer blandt andet at uddannelsesinstitutionerne håndterer eventuelle problemer med blandt andet det psykiske undervisningsmiljø.

9. Dialog med parter på uddannelsesområdet

Børne- og Undervisningsministeriet vil i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet afholde dialogmøder om udfordringer og eventuelt behov for nye værktøjer til at forebygge og håndtere seksuel chikane med elev- lærer- og lederorganisationer på tværs af ungdomsuddannelserne samt arbejdsmarkedets parter. Blandt andet med særskilt fokus på elever i hotel- og restaurationsbranchen og SOSU-området med repræsentanter fra Arbejdstilsynet, de faglige organisationer, Erhvervsskolernes Elevorganisation, FH, KL, DA og Hotel- og Restaurationskolen. Uddannelses- og Forskningsministeriet indleder dialog med studerende, forskere og uddannelsesinstitutioner for at drøfte muligheder for at handle, skabe kulturændring og sørge for, at der er etablerede systemer til at håndtere sager, når de opstår.

10. Kontinuerlig kortlægning af udfordringernes omfang ift. uddannelsesinstitutioner, herunder elever i praktik

Børne- og Undervisningsministeriet vil undersøge muligheden for at få indarbejdet spørgsmål om oplevet seksuel chikane i forbindelse med trivselsmålinger mv. Formålet er, at uddannelsesinstitutionerne på tværs bliver opmærksomme på og får mere information om eventuelle udfordringer og at ministeriet får bedre indblik i hvilke uddannelser/brancher, som har udfordringer.

11. Fokus på seksuel chikane i Uddannelseszoom ift. videregående uddannelser

Uddannelses- og forskningsministeren udvider spørgeskemaundersøgelsen Uddannelseszoom, hvor kvaliteten af og trivslen på landets videregående uddannelser kortlægges. Udvidelsen betyder, at undersøgelsen i år udvides med nye spørgsmål om sexisme og seksuel chikane, hvor det afdækkes, hvad der sker, hvor og af hvem. Spørgeskemaet sendes til ca. 250.000 studerende.

12. Relancering af Arbejdstilsynets Hotline

Arbejdstilsynet vil oplyse om og udbrede kendskabet til Arbejdstilsynets hotline om krænkende handlinger, hvor man anonymt kan få råd og vejledning om krænkende handlinger, herunder seksuel chikane.

13. Dialog om praktikuddannelsers forpligtelser

Børne- og Undervisningsministeriet vil gå i dialog med arbejdsmarkedets parter om behovet for at ændre reglerne om de faglige udvalgs kvalitetsudvikling og kvalitetssikring

af uddannelsernes praktikdel med det formål at tydeliggøre fokus på forebyggelse af seksuel chikane i kvalitetssikringsarbejdet.

14. Dialog om øget fokus på at forebygge seksuel chikane på praktiksteder

Børne- og Undervisningsministeriet vil gå i dialog med arbejdsmarkedets parter om behovet for at ændre reglerne om de faglige udvalgs godkendelse af praktikvirksomheder. Der indledes dialog om behovet for, at det faglige udvalg kan betinge en godkendelse af, at virksomheden overholder nærmere angivne forpligtelser for at forebygge seksuel chikane.